26/03/2022

Πως μπορώ να ζήσω τον «Ευαγγελισμό της Θεοτόκου»;

/ Γνώμες

Μέσα στην ατμόσφαιρα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, που είναι πένθιμη, έχουμε πάντοτε την εορτή του Ευαγγελισμού της Παναγίας, η οποία είναι πηγή μεγάλης χαράς. Είναι η αρχή της αναγέννησης όλου του κόσμου, της κτίσης και του ανθρώπου. Είναι το γεγονός μιας καινούργιας αρχής, την οποία κάνει ο Χριστός γιατί δεν μπορούσε να αφήσει το ανθρώπινο γένος μας, τα πλάσματά του, να βρίσκονται στην πτώση, στην φθορά και στον θάνατο. Με τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, ο θάνατος «μετρούσε ανάποδα». Δεν θα είναι υπερβολή να ειπωθεί, ότι με την συνέργεια της Παναγίας να γεννήσει τον Υιό του Θεού «κυοφορήθηκε» η Ανάσταση. Δεν ξέρω αν υπάρχει μεγαλύτερη χαρά από αυτήν που προσφέρει η σημερινή εορτή. Αν το νιώσει αυτό η καρδιά του ανθρώπου πραγματικά σκιρτά από αγαλλίαση. Πλημμυρίζει από ελπίδα.

Είναι λοιπόν λαμπρή η σημερινή ημέρα γιατί έγινε κάτι πρωτάκουστο. Ο Θεός που είναι παντοδύναμος και τα έχει όλα δικά του, δεν είχε κάτι. Την ανθρώπινη φύση. Αυτή του προσφέρει εκούσια η Παναγία και έρχεται ο Χριστός στην θέση αυτών που ευεργετούνται. Λαμβάνοντας όμως αυτήν την φύση την αφθαρτοποιεί, την επαναφέρει στο πρότερό της κάλλος. Την κάνει «κόσμημα». Πράγματι, διά της

Θεοτόκου «ομόρφυνε» ο άνθρωπος και πάλι.

Ο Ευαγγελισμός ήταν η αρχή του σχεδίου του Θεού για τον άνθρωπο, για την ανάπλασή του. Υπάρχει στα πατερικά κείμενα και ιδιαίτερα σε σχετική ομιλία του αγίου Νικολάου του Καβάσιλα η ιδέα περί της Εύας και της νέας Εύας, της Παναγίας. Λέει κάτι ο Πατήρ: « Το πιο θαυμαστό είναι ότι ο Θεός ούτε προειδοποίησε τον Αδάμ, ούτε τον έπεισε να του δώσει την πλευρά, από την οποία έπρεπε να δημιουργηθεί η Εύα. Τον κοίμισε και έτσι, έχοντας του αφαιρέσει τις αισθήσεις, του απέσπασε το μέλος. Ενώ για να προχωρήσει στην δημιουργία του νέου Αδάμ δίδαξε προηγουμένως την Παρθένο και περίμενε την πίστη και την παραδοχή της. Για την δημιουργία του Αδάμ πάλι συσκέπτεται με τον μονογενή του Υιό λέγοντας « *ποιήσωμεν άνθρωπον*...», όταν όμως χρειάστηκε να εισαγάγει τον πρωτότοκον στην Οικουμένη, κατά τον Παύλο, και να πλάσει έτσι δεύτερο Αδάμ, συνεργάζεται στην απόφασή του με την Παρθένο Μαρία. Έτσι η Σάρκωση του Λόγου ήταν όχι μόνο του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, αλλά και με την θέληση και πίστη της Παρθένου.

Στο ερώτημα «πώς θα γίνει αυτό»; Δεν ρωτά γιατί χρειαζόταν περισσότερη καθαρότητα και αγιότητα, αλλά γιατί είναι νόμος της φύσης να μην μπορούν να κυοφορήσουν όσοι διάλεξαν την ζωή της παρθενίας. Ωστόσο, ήταν έτοιμη και πρόθυμη για το έργο αυτό. Η απάντηση του Γαβριήλ είναι «*Πνεύμα Άγιο επελεύσεται...»,* «θα σε σκεπάσει» της είπε το άγιο πνεύμα. Ετοιμαζόταν λοιπόν γι' αυτό το μυστήριο η Παναγία, το περίμενε, το ήθελε.

Ο Ιερός Καβάσιλας λέει κάτι σημαντικό. Κάνει έναν παραλληλισμό με αυτό πού συνέβη στον Αδάμ: « *Ενώ όλο το ορατό σύμπαν κτίσθηκε για χάρη δική του και όλα τα υπόλοιπα κτίσματα είχαν βρει το καθένα τον κατάλληλο σύντροφό του, μόνο για τον Αδάμ δεν βρέθηκε, πριν από την Εύα κατάλληλος βοηθός. Έτσι και για τον Χριστό, που έφερε στην ύπαρξη τα πάντα και όρισε για το κάθε πλάσμα του τον κατάλληλο τόπο, δεν υπήρχε κανείς τόπος και καμιά κατοικία πριν από την Παρθένο*». Η Παναγία «του έδωσε τόπο», ο τόπος ήταν η αγιασμένη της κοιλία. Τότε η ίδια έγινε ένας ουρανός, πού μέσα από αυτόν ανέτειλε ο ήλιος.

Λέει κάτι πολύ επαινετικό και εγκωμιαστικό ο Ιερός Καβάσιλας για την Παναγία. Αναφέρει ότι **τέτοια ήταν η ψυχή της και η προετοιμασία της πού και μόνο γι' αυτήν άξιζε να σαρκωθεί ο Λόγος και να κατοικήσει μέσα της** . Λέει χαρακτηριστικά: « *Και αν λοιπόν καμία άλλη ωφέλεια δεν επρόκειτο να προέλθει από το γεγονός ότι έγινε ο Θεός υιός ανθρώπου, μπορούμε να υποστηρίξουμε, πώς το ότι ήταν κατά πάντα δίκαιο να γίνει η Παρθένος μητέρα του Θεού, έφθανε για να προκαλέσει την σάρκωση του Λόγου*». Και προσθέτει: « *Και πως ακόμη το γεγονός ότι ο Θεός δεν ήταν δυνατόν παρά να αποδώσει στο κάθε πλάσμα Του εκείνο που του άρμοζε, να ενεργεί δηλαδή πάντοτε με δικαιοσύνη, ήταν αρκετή αιτία για να προκαλέσει αυτόν τον καινούργιο τρόπο ύπαρξης των δύο φύσεων*

».

Συνεχίζει λέγοντας: «*Αν η Παρθένος δεν παρέλειψε τίποτα από αυτά πού μπορούν να αναδείξουν την μητέρα του Θεού και Τον αγάπησε με τόσο σφοδρό έρωτα, θα ήταν βέβαια εντελώς απίθανο να μη θεωρήσει ο Θεός υποχρέωσή του να τής δώσει ισάξια αμοιβή, να γίνει υιός της. Γιατί πάλι, αν δίνει ο θεός στους πονηρούς άρχοντες σύμφωνα με την επιθυμία τους, πώς δεν θα έπαιρνε για μητέρα Του αυτή πού αποδείχθηκε κατά πάντα σύμφωνη με την δική του επιθυμία;...*».

Μια άλλη ιδέα είναι η ακόλουθη. Στην Γένεση έχουμε αναφορά περί της δημιουργίας του φωτός. Και με τον Ευαγγελισμό έχουμε μια αναγέννηση, έχουμε την παρουσία, την Σάρκωση της Ίδια της πηγής του φωτός.

Επίσης, το «ναι» της Παναγίας δεν άλλαξε μόνο την ζωή όσων ζούσαν τότε, ή και αυτών που θα γεννηθούν, αλλά και όλων των κεκοιμημένων. Με το « *Ιδού η δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου*» «αδειάζει ο Άδης», για όσους ήθελαν βέβαια. Ακόμα, με την θετική της βούληση «κατοικείται ο ουρανός από ανθρώπους και έτσι οι άγγελοι έρχονται πολύ κοντά με τους ανθρώπους. Συνέπλεξε η Θεοτόκος το ουράνιο και το ανθρώπινο γένος. Τους ένωσε όλους σε έναν μοναδικό χορό!

Είναι φοβερό το γεγονός του Ευαγγελισμού, ασύλληπτο για τον ανθρώπινο νου. **Όμως πώς εμείς σήμερα μπορούμε να ζήσουμε τον Ευαγγελισμό** ; Λένε οι Πατέρες: Να πάρουμε την θέση των δύο προσώπων που λαμβάνουν μέρος στην εορτή. Της Παναγίας και του αρχαγγέλου Γαβριήλ. Ο Αρχάγγελος είπε στην Παναγία το «χαίρε», και εμείς να της λέμε το «χαίρε». Υπάρχει η ακολουθία των Χαιρετισμών που περιλαμβάνει πολλά χαίρε. Την χαιρετάμε και την ευχαριστούμε όταν διαβάζουμε τους Χαιρετισμούς. Την βάζουμε στην ζωή μας.

Αλλά και την θέση της Παναγίας να λαμβάνουμε, τηρουμένων των αναλογιών. Η Παναγία υπηρέτησε το Μυστήριο της Ενανθρωπήσεως. Εμείς, ο καθένας μας, στα μηνύματα που θα έρχονται στην ζωή μας, θετικά ή αρνητικά να μπορούμε να λέμε «γένοιτο» και δεν είναι κάτι εύκολο αυτό. Αποτελεί καρπό πνευματικής ζωής. Έτσι λαμβάνουμε την θέση και των δύο προσώπων που έλαβαν μέρος στον Ευαγγελισμό.

Όμως, η σημερινή ημέρα είναι σημαντική και για το γένος μας, για την πατρίδα μας. Οι πρόγονοί μας όχι τυχαία διάλεξαν να κάμουν την επανάσταση ανήμερα του Ευαγγελισμού. Ήταν η καλύτερη ευκαιρία για τον ξεσηκωμό. Έδινε μήνυμα ελπίδας και πίστης στην καλή είδηση και το καλό αποτέλεσμα ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου. Έχουμε πλήθος περιστατικών που συνέδραμε η Παναγία και στην αρχή και στην μέση, και μέχρι την απελευθέρωση της πατρίδας μας. Κοντά στην Μεγαλόπολη, υπάρχει ένα μοναστήρι που ολοφάνερη υπήρξε η αρωγή της

Παναγίας. Λέγεται μονή Κολοκοτρώνη. Εκεί βρέθηκε ο Κολοκοτρώνης περικυκλωμένος από τούρκους. Μπήκε στον κορμό ενός μεγάλου δέντρου για να κρυφτεί. Είπε: «*Παναγία βοήθησέ με να σωθώ και εγώ θα χτίσω ναό στην χάρη σου* ». Γύριζαν γύρω γύρω οι τούρκοι, αλλά σαν να ήταν αόρατος ο «γέρος». Και όντως στο σημείο αυτό έχτισε ναό που δοξάζεται το όνομα του Θεού και υμνείται η χάρις της Παναγίας. Αυτό και τόσα άλλα είναι δεικνύουν την βοήθεια της Παναγίας στη πατρίδα μας, γιατί έγινε πόλεμος αμυντικός, πόλεμος που αφορούσε στην διαφύλαξη των ιερών και των οσίων. Η Παναγία ενισχύει πάντοτε τον αδικημένο.

Εν κατακλείδι, μία ευχή από τον άγιο Νικόλαο Καβάσιλα: « *Να δώσει η Παναγία μας, να προετοιμαστούμε για να γίνουμε κατοικητήρια Χριστού. Να κυοφορείται μέσα μας ο Ίδιος. Σε αυτόν ανήκει και αρμόζει η δόξα εις του αιώνας, Αμήν.*»

του αρχιμ. Ιακώβου Κανάκη